

ment, augmentades en l'interès legal calculat des de la data de l'ingrés indegut presentant la pertinent sol·licitud.

El procediment a seguir, segons els diferents supòsits d'ingrés indegut, per al reconeixement del dret a la devolució i la forma de fer-lo efectiu ha de ser establert reglamentàriament.

Article 72

Recursos administratius

Contra els actes i les resolucions administratives en matèria tributària els obligats tributaris poden interposar recurs d'alçada o de reposició, segons escaigui, en la forma i els terminis previstos pel Codi de l'Administració.

La interposició de qualsevol recurs no implica la suspensió de l'acte o de la resolució que n'és objecte.

Contra la desestimació expressa o tàcita del recurs administratiu els recurrents poden interposar recurs jurisdiccional, en la forma i els terminis previstos per la llei.

Disposició addicional primera

Les entitats públiques, parapúbliques i els altres ens participats per l'Estat podran aplicar el sistema de gestió i liquidació previst en aquesta Llei quan s'estableixi per conveni amb l'Administració i en els termes que es puguin acordar reglamentàriament.

Disposició addicional segona

S'autoritza al Govern perquè, en el termini d'un any a comptar des de l'entrada en vigor de la Llei, modifiqui la denominació de les figures tributàries vigents que no s'ajusten a les definicions contingudes en aquesta Llei, per harmonitzar-les amb aquesta.

Disposició transitòria primera

Tots els fets, actes o procediments que es trobin en curs de realització el dia de l'entrada en vigor de la present Llei es regiran per la legislació anterior. S'exceptuen les normes de la present Llei relatives a prescripció i a sancions en tot allò que siguin més favorables als administrats.

Disposició transitòria segona

Als efectes de l'aplicació de la present Llei, fins que la Llei del Pressupost General de l'Estat no ho modifiqui, l'interès legal queda fixat en el 8 per cent.

Disposició transitòria tercera

Els Comuns, en el termini de divuit mesos a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta norma, han d'establir o adaptar a la present Llei llurs ordenaments financers generals, en tot allò que la singularitat de l'Administració comunal no requereixi una regulació diferent.

Disposició transitòria quarta

Les entitats parapúbliques o de dret públic han de presentar en el termini de divuit mesos, a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta norma, una proposta d'adaptació de llur legislació específica a la present Llei, salvat en allò que la singularitat de cada entitat no requereixi una regulació diferent.

Disposició final única

La present Llei entrarà en vigor el dia de la seva publicació en el Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Casa de la Vall, 19 de desembre de 1996

Josep Dallerès Codina
Síndic General

Nosaltres els Coprínceps la sancionem i promulguem i n'ordenem la publicació en el Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Jacques Chirac
President de la
República Francesa
Copríncep d'Andorra

Joan Martí Alanís
Bisbe d'Urgell
Copríncep d'Andorra

Llei General de les Finances Públiques

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 19 de desembre de 1996 ha aprovat la següent:

Llei General de les Finances Públiques

Exposició de motius

I. El transcurs del temps des de l'aprovació, el 2 de desembre de 1983, de la Llei general de les finances públiques ha posat en relleu la conveniència, i fins i tot la necessitat, d'ajustar algunes de les seves normes als nous condicionaments normatius sorgits durant la seva vigència i als resultats d'una experiència d'aplicació de més de deu anys.

Per consegüent, els objectius que la present Llei pretén amb caràcter general es poden resumir de la forma següent:

a) Actualitzar el text de la Llei general de les finances públiques, de 2 de desembre de 1983, tenint en compte les normes corresponents de la Constitució, del Reglament del Consell General de 3 de setembre de 1993, del Reglament d'organització i funcionament del Tribunal Constitucional de 16 de desembre de 1994 i d'altres textos normatius amb incidència en la Llei vigent.

b) Aconseguir una sistematització més depurada i una unitat de criteri en el contingut de la Llei.

c) Millorar l'efectivitat de les normes concernents a les despeses públiques i al seu control.

d) Determinar l'aplicació de la Llei general de les finances públiques a les entitats parapúbliques o de dret públic, als comuns i a les societats públiques.

D'altra banda la necessitat de procedir a un control de la gestió dels cabals públics que realitzen els diferents òrgans de l'Estat, aconsella la creació d'un Tribunal de Comptes per tal que d'una manera independent i tècnica supervisi el compliment de l'ordenament jurídic en matèria econòmica per part dels mateixos i en especial les obligacions dimanants de la present llei.

II. Pel que fa a les disposicions generals (capítol I), cal fer atenció a l'enunciat dels supòsits de reserva de llei. Certament, la regulació de la reserva de llei, tant absoluta com relativa, correspon al text constitucional. Ara bé, donat que la Constitució no conté normes que defi-

neixin i concretin dita reserva, sembla important la seva concreció en un text de rang legal.

Es deixa clara la prevalença de les normes de la Llei general de les finances públiques sobre les normes particulars de les entitats parapúbliques o de dret públic -inclosa també, per tant, la Caixa Andorrana de Seguretat Social.

III. Respecte als drets i les obligacions de les finances públiques (capítol II), cal destacar, en primer lloc, la previsió de la nova categoria dels preus públics, segregada de les taxes. D'altra banda, es regula amb més detall la prescripció, invertint el criteri actual regulador dels efectes de la seva interrupció, en sentit més favorable als administrats.

IV. La matèria dels pressupostos (capítol III) es regula amb la pretensió d'aconseguir la màxima claredat normativa. Es preveuen possibles desenvolupaments dels pressupostos de les entitats parapúbliques o de dret públic, de manera que no siguin discordants amb l'estructura pressupostària de l'Administració general. D'altra banda, s'especifica la classificació per naturalesa econòmica de les despeses per tal d'assolir una homologació de criteris aplicable també als pressupostos comunals d'acord amb la disposició addicional segona. Aquesta homologació, que es refereix només a un aspecte formal dels pressupostos, no ha de produir cap minva del principi d'autogovern dels comuns establert a l'article 79 de la Constitució.

V. Respecte als capítols IV i V, es descriuen i s'especifiquen les funcions de la Intervenció General, d'acord amb el criteri de potenciar una peça clau en l'assoliment de la transparència en l'execució de les despeses a què s'ha alludit anteriorment.

VI. La present Llei modifica també la regulació de l'endeutament (capítol VI). S'introdueixen noves modalitats d'endeutament públic que no tenia en compte el text fins ara vigent, com el lliurament de lletres de canvi, pagarés i documents similars.

VII. Finalment, sense incloure cap innovació substancial, respecte al text vigent, en les matèries concernents a la tresoreria i a les responsabilitats, la pre-

sent Llei completa el contingut normatiu amb tres disposicions addicionals, dues disposicions transitòries, una disposició derogatòria i una disposició final.

Capítol I. Disposicions generals

Article 1

Normes aplicables al règim de les finances públiques

1. El règim de les finances públiques concernint l'Administració general, les entitats parapúbliques o de dret públic i les societats públiques participades per l'administració general es regeix per aquesta Llei i per altres lleis i disposicions reglamentàries referents a recursos, despeses i pressupostos.

2. Té caràcter supletori el dret comú.

3. Les normes del text articulat de la llei anual del pressupost general concreten i permeten executar per a cada exercici pressupostari els preceptes aplicables.

Article 2

Reserva de llei

Cal aprovar per llei:

a) El pressupost general i les seves modificacions en els supòsits previstos per aquesta Llei.

b) L'establiment, la modificació i la supressió dels tributs i la regulació de llurs elements essencials.

c) El règim de l'endeutament i la fixació, per a cada exercici pressupostari, de la quantitat màxima d'endeutament i de la prestació de garanties mitjançant aval.

d) La creació, la modificació estatutària i l'extinció d'entitats parapúbliques o de dret públic i de societats amb participació de l'administració general.

e) L'adquisició i l'alienació de participacions que comportin l'adquisició o la pèrdua del control en les esmentades societats.

f) El règim del patrimoni i de la contractació pública.

g) La resta de normes relatives a les finances públiques en els casos establerts per la Constitució i les lleis que la despleguen.

Article 3

Entitats parapúbliques o de dret públic

1. Les entitats parapúbliques o de dret públic es regeixen per llurs normes particulars sempre que no siguin contràries a la present Llei o a altres normes amb rang de llei.

2. Aquestes entitats han d'actuar en coordinació amb l'Administració general.

3. La Caixa Andorrana de Seguretat Social és, als efectes de la present Llei, una entitat parapública.

Article 4

Societats públiques

1. Són societats públiques les societats mercantils, la participació en el capital de les quals per part de les entitats constitutives de l'Estat andorrà, siguin generals o parroquials, és majoritària o suficient com per a tenir-ne el control.

2. L'actuació de les societats públiques es desenvolupa d'acord amb les normes del dret privat, sense perjudici de romandre sotmesa al control financer en els termes establerts pels articles 39 i concordants de la present Llei.

Capítol II. Drets i obligacions de les Finances Públiques

Secció 1a. Drets econòmics de les finances públiques

Article 5

Drets econòmics

Són drets econòmics de les finances públiques els crèdits derivats de l'aplicació dels recursos següents:

a) Els tributs.

b) Les transferències procedents de l'exterior a les quals tingui dret l'Estat andorrà.

c) Les rendes procedents dels béns de domini privat o patrimonials.

d) Els preus públics.

e) El producte de l'endeutament.

f) Les indemnitzacions, a favor de les finances públiques, de danys i perjudicis.

g) Les sancions pecuniàries.

h) Els restants recursos que pertanyen legalment a l'Administració general i a les entitats parapúbliques o de dret públic.

Article 6 Gestió

La gestió dels drets econòmics de les finances públiques correspon, segons els casos:

- a) Al ministre de Finances.
- b) Al cap de Govern per raó dels serveis que en depenen directament i originen ingressos, i als restants ministres en el mateix supòsit.
- c) Als presidents dels consells d'administració de les entitats parapúbliques o de dret públic, sense perjudici de la possibilitat de delegació, en termes generals o de forma específica per a determinats drets econòmics, en els respectius directors.

Article 7 Prescripció

1. Salvat allò que altres lleis estableixen, prescriuen als tres anys:

- a) La facultat de l'Administració de liquidar els deutes tributaris i d'altres ingressos de dret públic. El termini de prescripció comença a partir de la realització del fet generador o del naixement de l'obligació correlativa.
- b) El dret d'exigir el pagament dels deutes liquidats. El termini de prescripció s'inicia des de la notificació de la liquidació.
- c) La potestat d'imposar sancions pecuniàries. El termini de prescripció es compta a partir del dia en què es comet la infracció.

2. La prescripció queda interrompuda si el deutor reconeix el deute de forma fefaent davant l'Administració o si aquesta li n'exigeix el pagament, també de forma fefaent. En cas d'interrupció de la prescripció el deutor no perd el temps transcorregut abans de la interrupció.

3. La prescripció dels drets econòmics s'aplica d'ofici mitjançant resolució de l'òrgan competent.

Secció 2a. Obligacions econòmiques de les finances públiques

Article 8 Naixement de les obligacions

1. Les obligacions de despesa neixen de les lleis, dels negocis jurídics de tota mena i dels actes o fets que, segons l'ordenament, també generen les esmentades obligacions.

2. Les obligacions de pagament neixen de l'execució del pressupost respectiu, en virtut de la liquidació de les corresponents despeses, i de sentència judicial o resolució administrativa ferma.

Article 9 Gestió

1. La gestió de les obligacions de despesa correspon:

- a) Al Govern, al cap de Govern i als ministres segons la respectiva secció pressupostària, pel que fa al pressupost de l'Administració general, sens perjudici de la possibilitat de delegació, total o parcial, en alts càrrecs.

- b) Als presidents dels consells d'administració de les entitats parapúbliques o de dret públic, pel que fa als respectius pressupostos, sense perjudici de la possibilitat de delegació, total o parcial, en els respectius directors.

2. Correlativament, les obligacions de pagament les ordena:

- a) El Ministeri de Finances, quant al pressupost de l'Administració general.
- b) Els presidents dels consells d'administració de les entitats parapúbliques o de dret públic, sense perjudici de la possibilitat de delegació, total o parcial, en els respectius directors.

Article 10 Compliment

1. Si l'Administració no paga al creditor de les finances públiques en el termini de tres mesos a partir del reconeixement de l'obligació o de la notificació a l'interessat de la sentència judicial o de la resolució administrativa ferma, ha d'abonar-li l'interès legal sobre la quantitat deguda des del dia en que hauria d'haver fet efectiu

el pagament, prèvia reclamació per escrit del creditor.

2. L'interès legal serà fixat anualment per la Llei del pressupost general.

Article 11 Prescripció

1. Salvat allò que altres lleis estableixen prescriuen als tres anys:

- a) En general, les obligacions de despesa i de pagament. Els terminis de prescripció comencen, en el primer cas, des de la data de presentació dels documents justificatius de l'efectivitat de la despesa, i, en el segon cas, des de la data de notificació de la liquidació de la despesa o de l'ordre de pagament.

- b) En especial, el dret a la devolució d'ingressos indeguts. El termini de prescripció s'inicia el dia de l'ingrés.

2. El dret de reclamar danys i perjudicis prescriu al cap de tres anys a comptar de la data en què es produeix el fet, l'acció o l'omissió que el motiva.

3. La prescripció queda interrompuda si l'Administració reconeix el deute, amb notificació fefaent al creditor, o si aquest li n'exigeix el pagament, també de forma fefaent. En cas d'interrupció de la prescripció d'Administració no perd el temps transcorregut abans de la interrupció.

4. La prescripció de les obligacions econòmiques s'aplica d'ofici mitjançant resolució de l'òrgan competent.

Capítol III. Pressupost general

Secció 1a. Principis pressupostaris

Article 12 Principi d'unitat

1. El pressupost general és l'expressió xifrada, conjunta i sistemàtica de les obligacions que, com a màxim, poden reconèixer l'Administració general i les entitats parapúbliques o de dret públic, i els drets que es prevegin liquidar durant l'exercici corresponent.

2. El pressupost general es compon de:

- a) El pressupost de l'Administració general.

b) Els pressupostos de cada una de les entitats parapúbliques o de dret públic.

c) Les previsions dels programes d'actuació de les societats públiques participades per l'administració general.

3. El Ministeri de Finances ha d'elaborar un pressupost general consolidat amb efectes merament informatius.

Article 13

Principi d'universalitat

1. El pressupost general inclou la totalitat dels ingressos i les despeses que han de realitzar els organismes a què es refereix, de forma que conté:

a) Els estats d'ingressos, que comprenen les estimacions dels diversos drets econòmics a liquidar durant l'exercici.

b) Els estats de despeses, que relacionen els crèdits necessaris per al compliment de les obligacions.

c) Els estats de recursos i dotacions, amb les corresponents estimacions i avaluació de necessitats per a l'exercici, tant d'explotació com de capital, de les entitats parapúbliques o de dret públic i de les societats públiques participades per l'administració general.

2. Els ingressos s'han d'aplicar als respectius pressupostos per l'import íntegre dels drets liquidats, de manera que no es poden atendre obligacions mitjançant minoració dels drets, llevat de les devolucions d'ingressos indeguts.

Article 14

Principi d'anualitat

1. El pressupost general s'aprova cada any, abans del 31 de desembre, per regir durant l'any següent, sense perjudici del que preveu l'article 22.

2. L'exercici pressupostari coincideix amb l'any natural i li són imputats:

A) A l'estat d'ingressos:

a) Els drets liquidats durant el mateix, qualsevol que sigui el període del que derivin.

b) Els drets cobrats fins al 31 de gener següent, encara que s'hagin liquidat en exercicis anteriors.

B) A l'estat de despeses:

a) Les obligacions liquidades durant aquell exercici mateix, encara que procedixin de despeses autoritzades en exercicis anteriors.

b) Les obligacions pagades fins al 31 de gener següent, sempre que corresponguin a despeses liquidades abans d'acabar l'exercici pressupostari.

3. Els romanents dels crèdits pressupostaris queden anul·lats en finalitzar l'exercici pressupostari, salvat allò que estableix l'article 15.4.

Article 15

Principi d'especialitat (qualitativa, quantitativa i temporal)

1. Cada crèdit es destina exclusivament a la despesa especificada en el respectiu pressupost, llevat de les modificacions que se'n poden aprovar segons l'article 23.

2. Els crèdits consignats en els estats de despeses, salvats els supòsits de suplementos de crèdits i de crèdits ampliables conforme als articles 24 i 25 respectivament, tenen un abast limitatiu i vinculant a nivell de concepte per a la generalitat de les despeses, i a nivell de programa per a les despeses d'inversió, encara que no siguin plurianuals, i, per consegüent, no es poden autoritzar despeses l'import de les quals excedeix els crèdits pressupostaris d'acord amb la respectiva vinculació.

3. Les normes amb rang inferior al de llei i els actes administratius que vulneren l'establert en els dos apartats anteriors són nuls de ple dret, sense perjudici de les responsabilitats corresponents.

4. A càrrec dels crèdits consignats en el respectiu pressupost tan sols es poden contreure obligacions a liquidar durant l'exercici pressupostari. Això no obstant:

A) S'apliquen als crèdits del pressupost vigent, en el moment d'expedició de llurs ordres de pagament, les obligacions següents:

a) Les que resulten de la liquidació d'endarreriments a favor del personal inclòs en nòmines del pressupost general.

b) Les derivades d'exercicis anteriors i liquidades durant el període de què es

tracti i que haurien d'haver estat imputades a crèdits ampliables.

B) S'incorporen al pressupost de l'exercici següent, per acord del Govern o dels respectius consells d'administració, segons els casos.

a) Els crèdits extraordinaris, els suplementos de crèdit i les transferències de crèdits aprovats durant l'últim trimestre de l'exercici pressupostari i no liquidats, totalment o parcial, durant aquell exercici mateix.

b) Els crèdits corresponents a despeses plurianuals i no liquidats, totalment o parcial, durant l'exercici pressupostari.

c) Els crèdits per a despeses d'inversió real no plurianuals, compromeses fins al 31 de desembre.

d) Els crèdits que emparin compromisos de despesa corrents concrets i que, per causes justificades, no s'hagin pogut realitzar durant el propi exercici.

e) Els reintegraments de pagaments indeguts i les aportacions d'entitats realitzats durant l'últim trimestre de l'exercici pressupostari.

Article 16

Principi de no afectació dels ingressos

Els ingressos de les finances públiques es destinen a satisfer indistintament el conjunt de les seves obligacions, llevat de les contribucions especials o que tinguin establerta per llei la destinació o l'afectació a finalitats determinades.

Secció 2a. Estructura pressupostària

Article 17

Norma general

1. El pressupost general s'ajusta a les estructures que aprova el Govern a proposta del ministre de Finances.

2. El desenvolupament, si cal, de l'estructura relativa a les entitats parapúbliques o de dret públic es fa d'acord amb el Ministeri de Finances.

Article 18

Estats d'ingressos i de despeses

1. L'estat d'ingressos s'estructura en el grup d'impostos directes, impostos indirectes, taxes i d'altres ingressos, ingres-

sos patrimonials, alienació d'inversions reals, actius financers i passius financers.

2. L'estat de despeses es presenta amb sengles classificacions administrativa, econòmica i funcional:

a) La classificació administrativa agrupa els crèdits segons els diferents òrgans encarregats de la gestió de la despesa.

b) La classificació econòmica atén la naturalesa de les despeses dins de la classificació administrativa, diferenciant en despeses corrents, despeses de capital i variació d'actius i passius financers. Les despeses corrents comprenen les de personal, consum de béns corrents i de serveis, interessos i d'altres costos financers, i transferències corrents, les despeses de capital són les inversions reals adreçades a la creació de nou capital físic o la seva renovació i les transferències de capital per tal que les inversions reals siguin realitzades per tercers, les variacions d'actius financers i les variacions de passius financers reflecteixen les variacions de les operacions financeres. Els crèdits s'ordenen per capítols, articles, conceptes i subconceptes, sense perjudici del que estableix la classificació funcional.

c) La classificació funcional pren en consideració la finalitat de les despeses i agrupa les àrees d'actuació. Els crèdits s'ordenen en grups, en funcions, en subfuncions, en programes i en projectes. Respon a un sistema d'objectius que serveix de marc a la gestió pressupostària i permet conèixer-ne l'acompliment.

d) Cada projecte d'inversió real exigeix la formalització d'una fitxa o registre informàtic que expressi i relacioni les dades següents:

da) Justificació de la inversió i objectiu o objectius a atènyer amb la realització del projecte.

db) Sistema de càlcul emprat per avaluar el projecte.

dc) Estimació de la despesa d'inversió real per a la totalitat del projecte.

dd) Nombre d'unitats físiques, segons la naturalesa de la inversió real que ha

de crear o sobre la qual ha de reposar el projecte.

de) Localització del projecte, si escau.

df) Estimació de l'import de despeses corrents que originarà el funcionament de cada projecte un cop realitzat.

dg) Especificació de si es tracta d'inversió real nova o d'inversió de reposició.

dh) Especificació si es tracta de despeses plurianuals i, quan sigui el cas, del grau d'execució de la inversió.

Secció 3a. Elaboració i aprovació

Article 19

Formació de l'avantprojecte. Documentació annexa

1. El Govern aprova cada any, abans del 15 de juliol, les directrius que han d'informar el projecte de pressupost de l'Administració general i de les entitats parapúbliques o de dret públic.

2. El ministre de Finances, d'acord amb dites directrius, formula tot seguit les instruccions pertinents i les comunica als diferents ministeris i al cap de Govern i a les entitats parapúbliques o de dret públic.

3. El ministre de Finances prepara l'avantprojecte de pressupost de l'Administració general amb les propostes formulades pels diferents òrgans.

4. L'avantprojecte de pressupost de l'Administració general conté la proposta de text articulat de la Llei del pressupost general i els estats d'ingressos i de despeses; s'hi adjunta, a més, la documentació següent:

a) Una memòria explicativa que justifiqui les variacions més importants respecte al pressupost anterior i, especialment, si és el cas, la necessitat de nou endeutament, tot especificant-ne les possibles característiques i modalitats.

b) Un informe sobre la necessitat dels crèdits per a transferències corrents i de capital.

c) Qualsevol altra informació que el Govern estimi convenient.

5. Els consells d'administració de les entitats parapúbliques o de dret públic

aproven llurs avantprojectes de pressupostos contenint la proposta de bases d'execució i els estats de dotacions i recursos; i hi han d'adjuntar, a part de la documentació prevista en el precedent apartat 4, la següent: compte d'exploració, compte d'operacions comercials, quadre de finançament, variació del fons de maniobra i pla d'inversions a cinc anys. Aquests avantprojectes són tramesos al Govern a través del Ministeri de Finances abans del dia 20 de setembre.

6. Els consells d'administració de les societats públiques participades per l'administració general aproven llurs avantprojectes de programes d'actuació, inversions i finançament i els trameten al Govern a través del Ministeri de Finances abans del dia 20 de setembre.

Article 20

Aprovació del projecte

1. El Govern delibera sobre els avantprojectes de pressupostos i, si és el cas, els aprova.

2. El Govern no pot modificar els avantprojectes de pressupostos de les entitats parapúbliques o de dret públic ni els programes d'actuació, inversions i finançament de les societats públiques participades per l'administració general. Pot, però, formular-hi observacions i reparaments per tal que els respectius consells d'administració les prenguin en consideració, sobretot quant a la necessitat de coordinació, tant formal com material, amb l'avantprojecte de pressupost de l'Administració general.

3. L'aprovació dels avantprojectes pel Govern comporta llur conversió en projecte de llei del pressupost general, que cal trametre a la Sindicatura abans de l'1 de novembre.

Article 21

Tramitació del projecte i aprovació de la llei del pressupost general

1. La tramitació del projecte de llei del pressupost general s'ajusta al procediment legislatiu establert en el Reglament del Consell General. Sense perjudici de la necessitat d'una aprovació global del projecte, inclosos el text articulat de la llei i les diferents bases d'execució, el Consell General aprova els estats de despeses i dotacions a nivell de concepte, i de

programa en el cas de despeses d'inversió.

2. El pressupost general ha de ser aprovat de manera que els estats de despeses i els estats d'ingressos quedin equilibrats.

Article 22

Pròrroga pressupostària

1. Si abans d'acabar l'exercici el Consell General no aprova la llei del pressupost general queden prorrogats automàticament per dotzaves parts els pressupostos de l'exercici anterior quant a llurs crèdits definitius de despeses corrents, així com el text articulat de la llei i les diferents bases d'execució.

2. La pròrroga no afecta els crèdits per a despeses corresponents a atencions que han finalitzat durant l'exercici del pressupost prorrogat.

3. El cap de Govern, previ acord del Govern:

a) Pot posar en vigor les despeses d'inversió previstes en el projecte de pressupost de l'Administració general pendent d'aprovació i que ja havien estat aprovades amb el caràcter de despeses plurianuals.

b) Pot fer efectives transferències als Comuns.

4. Els presidents dels consells d'administració, amb l'acord previ d'aquests consells mateixos, de les entitats parapúbliques o de dret públic i de les societats públiques participades per l'administració general, tenen també la facultat esmentada en el paràgraf a) de l'anterior apartat 3.

Secció 4a. Modificació i ampliació dels crèdits pressupostaris

Article 23

Modificació qualitativa: crèdits extraordinaris

1. Quan calgui contreure obligacions que comportin despeses no incloses en el pressupost i que, atesa llur necessitat i urgència, no es puguin o no convingui ajornar fins a l'exercici següent, el Govern o el corresponent consell d'administració poden acordar la presentació d'un projecte de llei de crèdit extraordinari per a la seva aprovació pel Consell General.

2. El projecte ha d'incloure la determinació dels ingressos concrets destinats a finançar el crèdit extraordinari, i que poden ser: major recaptació d'ingressos respecte als previstos; transferència d'altres crèdits que s'estimin reduïbles; aplicació de contribucions especials; nou endeutament; disminució de la tresoreria, o venda de béns patrimonials. El projecte s'ha d'acompanyar d'una memòria explicativa que justifiqui la necessitat i la urgència de realitzar l'obra o prestar el servei de què es tracti.

3. No es poden aprovar crèdits extraordinaris pel fet d'haver-se contret obligacions sense dotació pressupostària llevat dels supòsits d'avenços de fons a què es refereix l'article 28.

4. No es considera crèdit extraordinari la dotació, mitjançant transferència de crèdit de la forma regulada per l'article 26, de despeses corrents no incloses en el pressupost però previstes formalment i genèrica a nivell de concepte en l'estructura pressupostària.

Article 24

Modificació quantitativa: (I) Suplements de crèdit

1. Quan calgui contreure obligacions que comportin despeses la dotació de les quals sigui insuficient per satisfer-les i que, atesa llur necessitat i urgència, no es puguin o no convingui ajornar fins a l'exercici següent, el Govern o el consell d'administració corresponent poden acordar la presentació d'un projecte de llei de suplement de crèdit per a la seva aprovació pel Consell General, essent aplicables les normes de l'apartat 2 del precedent article 23.

2. No es poden aprovar suplements de crèdit pel fet d'haver-se contret obligacions amb dotació pressupostària insuficient llevat dels supòsits d'avenços de fons a què es refereix l'article 28.

3. No es considera suplement de crèdit la dotació complementària, mitjançant transferència de crèdit de la forma regulada per l'article 26, de despeses corrents ja incloses en el pressupost.

Article 25

Modificació quantitativa: (II) Crèdits ampliables

Tenen el caràcter d'ampliables, fins a una suma igual a l'import de les obligacions que calgui comprometre, els crèdits per als quals així ho estableixi de forma expressa i taxativa el text articulat de la llei de pressupost general i que es trobin en algun dels dos casos següents:

a) Despeses l'import de les quals, a causa de llur naturalesa, sigui de difícil previsió a l'hora d'aprovar el pressupost.

b) Despeses finançades amb l'afectació d'ingressos determinats, d'acord amb l'article 16.

Article 26

Modificació quantitativa: (III) Transferències de crèdit

1. Les transferències concernint despeses de capital es tramiten com els crèdits extraordinaris i els suplements de crèdits, conforme als articles 23 i 24.

2. Les transferències concernint despeses corrents, amb les finalitats expressades a l'article 23.4 i a l'article 24.3, poden ser acordades pel Govern o el corresponent consell d'administració amb les limitacions següents:

a) Es poden referir només als crèdits inclosos en un mateix Ministeri.

b) No poden afectar els crèdits per a remuneracions de personal, ni les despeses financeres, ni els crèdits aprovats per lleis de crèdits extraordinaris o suplements de crèdit.

c) No poden reduir crèdits per a despeses destinades a subvencions nominatives ni els augmentats per suplements o transferències de crèdit.

d) No poden minorar crèdits ampliables.

3. El Govern pot delegar la potestat prevista als apartats anteriors en el cap de Govern i els ministres.

4. En tot cas les transferències han de ser comunicades al Ministeri de Finances als efectes de comptabilització.

Article 27

Generació de crèdits o ampliació de crèdits

Podran generar crèdits, o si és el cas ampliació de crèdits, dins l'estat de despeses del Pressupost els ingressos derivats de les operacions següents:

- a) Aportacions de persones físiques o jurídiques exigibles d'acord amb la legislació vigent, per a finançar despeses juntament amb el Govern o les entitats parapúbliques.
- b) Alienació de béns del Govern o de les entitats parapúbliques.
- c) Prestació de serveis.
- d) Reembossament de préstecs.

Article 28

Utilització anticipada de crèdits: avenços de fons

1. En casos d'extrema urgència el Govern pot autoritzar el cap de Govern perquè atorgui avenços de fons per tal de finançar despeses no dotades o amb dotació insuficient i fins a un límit màxim del 5 per 100 de l'estat de despeses.

2. Aquests avenços han de ser objecte de posterior ratificació amb l'aprovació de crèdits extraordinaris o suplementos de crèdit segons escaigui.

3. Si el Consell General no aprova les lleis de crèdit extraordinari o de suplement de crèdit, els avenços de fons s'han de cancel·lar a càrrec dels crèdits del respectiu Ministeri, o entitats parapúbliques o de dret públic, la reducció dels quals ocasioni menys trasbals al servei públic.

Article 29

Extensió temporal dels crèdits: despeses plurianuals

1. Les despeses plurianuals es poden estendre durant un màxim de cinc anys i es poden referir tant a despeses corrents com a despeses de capital.

2. Les despeses plurianuals han de ser aprovades pel Consell General en la llei anual del pressupost general o en llei separada i a proposta del Govern, acompanyada d'una memòria explicativa.

3. Tanmateix el Govern pot decretar despeses plurianuals corrents per a sub-

ministraments, arrendaments de béns mobles i immobles, prestació de serveis i assistència tècnica sempre, però, que la llei del pressupost general n'estableixi els supòsits i la quantitat màxima per a l'exercici.

4. Les despeses plurianuals aprovades durant l'exercici són efectives a partir de llur incorporació en el pressupost de l'exercici següent. Això no obstant, quan la llei corresponent ho especifiqui, es poden iniciar els projectes i les actuacions a què es refereix si hi ha previstos prou crèdits en el pressupost en curs. Qualsevol modificació dels crèdits pressupostaris com a conseqüència de la inclusió de despeses plurianuals ha d'atènyer-se a les disposicions dels articles 23 al 26, ambdós inclosos.

5. L'existència prèvia de lleis de despeses plurianuals obliga a incloure els crèdits corresponents en elaborar el pressupost següent si tenen previstos terminis d'execució i afectació anual d'importos. Altrament el Govern ha de determinar la quantitat atribuïda a cada exercici en elaborar el pressupost.

6. De no seguir la norma de l'apartat anterior el Govern ha de justificar-ho en la memòria adjunta al Projecte de Pressupost general.

7. La norma de l'apartat 5 és d'aplicació general encara que variïn les condicions tècnico-administratives previstes en les lleis de despeses plurianuals. Aquestes alteracions s'han d'incloure, com a justificants de despeses diferents de les previstes, en la memòria esmentada a l'apartat anterior.

Secció 5a. Execució de l'estat d'ingressos

Article 30

Procediment administratiu de l'execució dels drets econòmics: fases

L'execució de cada dret econòmic s'ha d'ajustar a les normes reguladores corresponents.

Secció 6a. Execució de l'estat de despeses

Article 31

Procediment administratiu de l'execució de les despeses: fases

1. El procediment administratiu de les despeses s'avé, com a norma general, a les fases següents:

a) Proposta de despesa, que és l'acte intern de l'Administració de caràcter preparatori que manifesta el propòsit de realitzar una determinada despesa. La fiscalització de conformitat produeix una reserva condicional de crèdit per l'import proposat.

b) Autorització, en virtut de la qual l'òrgan competent acorda o decideix la realització de la despesa objecte de la proposta. Sense la formalització de l'autorització no es pot iniciar el procediment de contractació, llevat del que preveu l'apartat 2 del present article.

c) Compromís, que és el reflex pressupostari de l'acord o la decisió de complir una obligació voluntària. El compromís es refereix, si és el cas, a l'adjudicació definitiva. La fiscalització de conformitat produeix una reserva ferma i definitiva del crèdit per l'import compromès.

d) Liquidació, que té per objecte verificar la realitat de l'obligació econòmica i la fixació de l'import definitiu de la despesa. La liquidació és practicada pel corresponent òrgan gestor en compliment d'una obligació legal o, en els casos d'obligacions voluntàries, quan el creditor de l'Administració ha complert o garantit la seva obligació correlativa. La fiscalització de conformitat produeix la contracció del crèdit per l'import liquidat.

e) Proposta de pagament, que és l'acte intern de caràcter preparatori que manifesta el propòsit d'efectuar el pagament de les obligacions liquidades.

f) Ordenació del pagament, en virtut de la qual es disposa el pagament material o efectiu d'una obligació liquidada, d'acord amb les disponibilitats de tresoreria.

g) Pagament material o efectiu, amb el qual finalitza el procediment.

2. El procediment s'inicia directament en la fase de liquidació respecte a les despeses que determini el text articulat de la llei del pressupost general.

3. El procediment s'inicia directament en la fase de compromís respecte a les obligacions legals.

Article 32

Ordenació de despeses

1. Els corresponents òrgans gestors de l'Administració general han de remetre llurs propostes de despesa al Ministeri de Finances, als efectes de fiscalització i comptabilització.

2. La facultat d'emetre propostes de despesa correspon:

a) A la persona responsable del corresponent servei si l'autorització és competència del cap de Govern, dels ministres o dels directors de les entitats parapúbliques o de dret públic.

b) Al cap de Govern, als ministres o als directors de les entitats parapúbliques o de dret públic si l'autorització és competència del Govern o del consell d'administració, respectivament.

3. La proposta de despesa dóna lloc a l'obertura d'una fitxa o registre informàtic que especifiqui almenys l'objecte i l'import estimat de la despesa, l'aplicació pressupostària i la disponibilitat del crèdit. En els supòsits del precedent article 31.2 i 3 la fitxa s'obre en la fase de liquidació o de compromís, respectivament.

4. La competència per autoritzar despeses correspon:

a) Al Govern, al cap de Govern i als ministres, fins al límit quantitatiu que determini cada any al text articulat de la llei de pressupost general.

b) Als consells d'administració i als directors de les entitats parapúbliques o de dret públic, segons com ho hagin acordat.

5. Els corresponents òrgans gestors de l'Administració general han de remetre llurs compromisos de despesa al Ministeri de Finances, als efectes de fiscalització i comptabilització, acompanyats de la documentació o les referències adients demostratives del compliment de les normes reguladores de la contractació.

6. Els corresponents òrgans gestors de l'Administració general han de remetre llurs liquidacions de despesa al Ministeri de Finances, als efectes de fiscalització i comptabilització, acompanyades del certificat d'obra, factura o document justificatiu anàleg, inclosa la declaració de la persona responsable en el sentit d'haver-se executat l'obra, prestat el servei o rebut el subministrament o adquisició de conformitat.

7. Les entitats parapúbliques o de dret públic han d'acordar un procediment substancialment similar a l'establert en els apartats 5 i 6 anteriors.

8. El Govern pot aprovar els models de documentació necessària per al desplegament del procediment administratiu d'ordenació de despeses, d'acord amb criteris de màxima simplificació i de mínim cost burocràtic.

Article 33

Ordenació de pagaments: pagaments en ferm i a justificar

1. Un cop liquidada la despesa, el cap de Govern o el ministre que correspongui han de proposar el pagament de l'obligació. S'exceptuen del requisit previ de liquidació:

a) Els pagaments urgents, els quals, però, necessiten en qualsevol cas l'empara d'una autorització o un compromís de despesa i resolució del cap de Govern, comunicada al Ministeri de Finances.

b) Els pagaments a justificar als quals es refereix l'apartat 5 d'aquest article, i que requereixen, però, l'autorització prèvia de la corresponent despesa.

2. L'ordenació de pagaments correspon al ministre de Finances, que pot delegar-la en un alt càrrec del Ministeri. Això no obstant, si el ministre de Finances considera que l'assumpte a què el pagament es refereix té prou importància per justificar-ne el tràmit pot dur-lo a deliberació i acord del Govern. En tot cas, el cap de Govern pot avocar per a si mateix l'ordenació de tipus determinats de pagaments o de pagaments concrets.

3. Les ordres de pagament s'estenen a nom del creditor directe, llevat dels casos dels pagaments a justificar i dels supòsits

d'endós, en què ho són a nom de l'endossatari tot fent-hi constar l'endossant.

4. L'ordenació de pagaments és en ferm com a norma general, i a justificar quan no es pot acompanyar de la documentació justificativa en el moment de la seva expedició. El text articulat de la llei del pressupost general ha d'indicar els supòsits en què són admissibles els pagaments a justificar.

5. Els perceptors dels pagaments a justificar queden obligats a presentar la liquidació, amb les oportunes comprovacions documentals, de les quantitats percebudes, en el termini de tres mesos i, en tot cas, abans del 15 de gener de l'exercici següent. Transcorregut aquest termini i un mes addicional sense haver-ho fet s'incoarà expedient contra els responsables.

6. Les quantitats resultants de pagaments a justificar han d'ingressar-se, en els casos que determini el text articulat de la llei del pressupost general, en compte bancari designat pel ministre de Finances i sota el control de la Intervenció General.

7. Per al pagament material cal, pel cap baix, la signatura del ministre de Finances o, per delegació seva, d'un alt càrrec del Ministeri, i de l'interventor general o interventor delegat.

8. El pagament es pot fer en efectiu metàl·lic, mitjançant documents acreditatius del pagament, xecs bancaris, transferències bancàries o, si l'interessat ho demana expressament per escrit, a través de compensació amb drets econòmics de les finances públiques contra el mateix creditor.

9. Les entitats parapúbliques o de dret públic han d'acordar una regulació similar a l'establerta en el present article.

10. Els pagaments corresponents a les dotacions pressupostàries del Tribunal Constitucional i del Consell General es lliuren en ferm per quartes parts, dintre els primers quinze dies de cada trimestre natural a la Presidència del Tribunal o a la Sindicatura, respectivament, a ingressar en els comptes que aquests òrgans designin.

Secció 7a. Liquidació del pressupost general

Article 34

Liquidació pressupostària: forma i abast

1. La liquidació del pressupost general s'efectua per separat respecte als pressupostos de l'Administració general i de cadascuna de les entitats parapúbliques i de dret públic, tenint en compte les disposicions dels articles 14 i 15.4 de la present Llei. La liquidació s'ha d'ultimar abans de l'1 d'abril de l'exercici següent.

2. La liquidació dels pressupostos i, en general, els comptes generals requereixen, abans de la presentació definitiva al Consell General, una auditoria externa contractada per la Sindicatura.

Article 35

Operacions de tancament

El ministre de Finances, amb l'acord previ del Govern, pot dictar cada any, abans de l'1 de desembre, les oportunes instruccions relatives al tancament dels pressupostos, sobretot als efectes de facilitar i homologar el compliment de les disposicions dels articles 14 i 15.4.

Secció 8a. Control pressupostari

Article 36

Finalitat i modalitats

1. El control pressupostari té la finalitat de comprovar i verificar si l'execució dels pressupostos s'ajusta a les normes i els principis, jurídics o d'una altra naturalesa, que la regeixen, als objectius que es pretenen i a l'economicitat i eficiència de la despesa pública.

2. El control pressupostari adopta les modalitats de control de legalitat, control d'oportunitat econòmica, control financer, control d'eficàcia i control polític.

Article 37

Control de legalitat

1. El control de legalitat té per objecte vetllar pel compliment de l'ordenament jurídic mitjançant la fiscalització de tots els actes, els documents i els expedients de l'Administració general, les entitats parapúbliques o de dret públic i les societats públiques participades per l'admini-

nistració general amb incidència sobre les finances públiques, que determinin la liquidació de drets i obligacions de contingut econòmic, així com els ingressos i els pagaments que en derivin i la recaptació i l'aplicació dels cabals.

2. Amb aquesta finalitat, el control de legalitat s'estén a comprovar i verificar, mitjançant la fiscalització de les fases dels procediments administratius a què es refereixen els articles 30 i 31, de la forma que es determini reglamentàriament, que l'execució dels drets i de les obligacions econòmiques i l'aplicació dels fons es compleixen i desenrotllen conforme a l'ordenament jurídic, i que les despeses pressupostàries s'apliquen als òrgans i als serveis que els correspon, així com a la inspecció dels pressupostos de les entitats parapúbliques o de dret públic i dels documents comptables dels beneficiaris directes de despeses de transferència.

3. Les despeses de material no inventariable i les de caràcter periòdic o repetitiu no requereixen fiscalització prèvia un cop s'ha fiscalitzat la despesa inicial de l'acte o contracte de què deriven o les seves modificacions.

4. En tot cas, el control s'exerceix especialment quant a l'adquisició i l'arrendament de béns immobles, a la contractació pública, a la contractació de personal i als actes concernint el patrimoni.

Article 38

Control d'oportunitat econòmica

1. El control d'oportunitat econòmica té per finalitat:

a) Determinar, tant qualitativament com quantitativa, les conseqüències que la realització de determinades despeses tindria per a les finances públiques i la normal execució del pressupost general i, singularment, l'estimació de les noves despeses que previsiblement es derivarien de la que és objecte del control.

b) Qualificar la incidència d'una determinada despesa sobre l'economia nacional i la situació conjuntural.

2. Aquest tipus de control s'efectua arran de la proposta de despesa i es formalitza, quan escau, mitjançant infor-

me en cada cas de la Intervenció General, sense perjudici dels informes periòdics globals que aquesta consideri adients.

Article 39

Control financer

1. El control financer consisteix a comprovar el funcionament econòmico-financer de les entitats parapúbliques o de dret públic de caràcter industrial, comercial, financer o anàleg, de les societats públiques participades per l'administració general i de les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i d'altres ajuts a càrrec del pressupost general.

2. El control financer és dirigit per la Intervenció General almenys una vegada a l'any, mitjançant procediments d'auditoria que substitueixen la fiscalització prèvia de les operacions corresponents i que se cenyeixen a la comprovació dels ingressos i els pagaments realitzats, la comprovació material de les existències i la verificació dels llibres de comptabilitat, balanços i comptes d'explotació i d'altres comptes i estats que són preceptius.

Article 40

Control d'eficàcia

El control d'eficàcia consisteix a elaborar un estudi relatiu a l'anàlisi dels costos de funcionament i del rendiment o la utilitat dels serveis, les obres i les adquisicions, així com del compliment dels objectius dels programes inclosos en el pressupost de l'exercici precedent.

Article 41

Control polític

1. El control polític és l'exercit pel Consell General sobre l'execució del pressupost general i el compliment de disposicions de naturalesa pressupostària.

2. El control polític durant l'execució del pressupost general pot ser efectuat:

a) Mitjançant precís i preguntes i interpellacions al Govern, mocions de censura i comissions d'enquesta.

b) Mitjançant l'examen dels estats d'execució del pressupost general i de les seves modificacions, així com dels moviments i la situació de la tresoreria.

3. El control polític després de la liquidació del pressupost general es realitza amb l'examen i l'aprovació, si escau, dels comptes generals dintre els sis mesos següents a la seva presentació.

Capítol IV. Intervenció

Article 42

Naturalesa i abast

La Intervenció General és el centre:

- a) Director de la comptabilitat administrativa.
- b) Titular dels controls de legalitat, d'oportunitat econòmica i financer.
- c) Responsable de les funcions d'estudi, informe i assessorament que, d'acord amb l'ordenament jurídic, li siguin encomanades.

Article 43

Organització

1. La Intervenció General és adscrita orgànicament al Ministeri de Finances i la seva estructura orgànica s'ha d'establir, a proposta de l'interventor general, pel Govern, amb conformitat prèvia del ministre de Finances.

2. L'interventor general és el cap de la Intervenció General. És nomenat pel cap de Govern a proposta del ministre de Finances, per temps indefinit, sense perjudici de la possibilitat de dimissió o cessament.

3. El Cap de Govern, a proposta de l'interventor general i amb la conformitat prèvia del ministre de Finances, pot designar interventors delegats en els diferents ministeris i serveis dependents del cap de Govern i en les entitats parapúbliques o de dret públic que per llur naturalesa ho requereixin, sempre que sigui necessari per a l'exercici de la funció interventora. En tot cas hi ha d'haver un interventor delegat a la Caixa Andorrana de Seguretat Social.

Article 44

Funcions

1. La Intervenció General gaudeix, per a l'exercici de les seves funcions, de plena autonomia respecte a les autoritzacions i les entitats la gestió de les quals controli, i tant l'interventor general com els interventors delegats han de ser at-

esos, per qualsevol òrgan de l'Administració a qui ho sol·licitin, en les demandes raonades que facin de dades, informes o documentació.

2. Correspon a la Intervenció General, com a centre director de la comptabilitat administrativa, l'exercici de les funcions següents:

- a) Revisar els registres comptables d'ingressos i despeses en totes les seves fases, que reflecteixin finalment els moviments de cabals públics de la tresoreria.
- b) Formar i redactar els comptes generals preparant-los per a la seva presentació al Consell General.
- c) Sotmetre al Govern el pla general de comptabilitat pública que determini l'estructura, la justificació, la tramitació i el retiment de tots els comptes que han de ser presentats a l'aprovació del Consell General.
- d) Inspeccionar la comptabilitat de les entitats parapúbliques o de dret públic i les societats públiques participades per l'administració general, així com verificar la comptabilitat de les entitats obligades a presentar-la pel fet de rebre subvencions pressupostàries.
- e) Elaborar els comptes econòmics del sector públic dependent de l'Administració General.

3. Corresponen a la Intervenció General, com a titular dels controls de legalitat, d'oportunitat econòmica i financer les funcions següents:

- a) Fiscalitzar els actes, els documents i els expedients de l'Administració general, les entitats parapúbliques o de dret públic i les societats públiques participades per l'administració general amb incidència sobre les finances públiques, d'acord amb l'article 36.
- b) Informar al Govern, quan escaigui, sobre l'oportunitat econòmica de les despeses, en els termes establerts per l'article 38.
- c) Dirigir les auditories que es realitzin als efectes del control financer regulat a l'article 39.

4. Corresponen a la Intervenció General les funcions d'estudi, informe i assessorament següents:

A) Amb relació al pressupost general i a la seva gestió:

- a) Col·laborar en l'elaboració dels avantprojectes i del projecte si és requerit a aquest efecte.
- b) Verificar i autoritzar la liquidació dels pressupostos.
- c) Informar les propostes d'endeutament, les autoritzacions al Govern d'avenços de fons i els projectes de crèdits extraordinaris, suplement i transferències de crèdit.
- d) Interposar recursos contra actes de gestió referents a ingressos públics.
- e) Conformar prèviament els actes, els documents o els recursos que produeixin obligacions i moviment de cabals públics, i especialment la devolució d'ingressos indeguts i la prescripció de drets i obligacions i, en general, vetllar pels interessos econòmics de les administracions públiques dependents del Consell General.
- f) Informar els recursos presentats al Govern, i que es refereixin a assumptes de naturalesa econòmico-financera.

B) Amb relació a la contractació d'obres, serveis, subministraments i adquisicions:

- a) Dictaminar els projectes de contractes, plecs de clàusules i pressupostos d'obres, serveis i adquisicions de tota mena.
- b) Formar part de les meses de contractació.
- c) Informar les propostes de resolució de contractes.
- d) Fer observacions o reparaments a les actes de recepció i de comprovació de serveis, obres i adquisicions.

C) Amb relació al personal:

- a) Informar prèviament els concursos d'accés a la funció pública i els contractes de personal.
- b) Fiscalitzar les nòmines de personal.

D) Amb relació al patrimoni:

- a) Dirigir la formació i l'actualització de l'inventari patrimonial i autoritzar els inventaris de tota mena.

b) Informar les propostes d'alienació de béns i drets de qualsevol naturalesa.

E) Les restants funcions d'estudi i assessorament que, essent compatibles amb les anteriors, li encomani el Govern.

Capítol V. Comptabilitat pública

Article 45

Principi general

1. L'Administració general i les entitats parapúbliques o de dret públic queden sotmeses al règim de comptabilitat pública en els termes previstos en aquesta Llei i en les disposicions reglamentàries que la despleguen.

2. La subjecció al règim de comptabilitat pública comporta l'obligació de retre compte de les operacions respectives, sigui quina sigui la seva naturalesa, al Consell General.

Article 46

Finalitat

Les finalitats de la comptabilitat pública són:

- a) Enregistrar l'execució del pressupost general.
- b) Determinar els moviments i la situació de la tresoreria.
- c) Reflectir la composició, les variacions i la situació del patrimoni.
- d) Proporcionar les dades necessàries per a la formació i el retiment dels comptes generals.
- e) Facilitar la informació adequada per a l'elaboració dels comptes econòmics del sector públic dependent del Consell General, plasmats en el pla general de comptabilitat pública.
- f) Oferir la informació econòmica i financera necessària per a l'adopció de decisions polítiques i administratives.

Article 47

Organització

1. L'organització de la comptabilitat pública correspon al Ministeri de Finances.

2. Aquesta organització pot establir que el servei de comptadoria no depengui de la Intervenció General, assumint

les funcions relacionades a l'apartat 2 de l'article 44.

Article 48

Abast de la gestió comptable: comptes especials i comptes generals

1. La gestió comptable es diversifica de la forma següent:

a) Gestió comptable d'ingressos, referida a les fases de liquidació i cobrament, com a resultat de la qual es forma el compte d'ingressos, estructurat en dues parts, una de gestió de l'estat d'ingressos i l'altra de drets de la tresoreria.

b) Gestió comptable de despeses, referida a les fases d'autorització, compromís, liquidació, ordenació de pagaments i pagaments efectius, com a resultat de la qual es forma el compte de despeses, estructurat en dues parts, una gestió de l'estat de despeses, i l'altra de situació de les ordres de pagament pendents.

c) Gestió comptable de tresoreria, referida a les operacions de cobraments i de pagaments, tant pressupostàries com extrapressupostàries, com a resultat de la qual es forma el compte de tresoreria, estructurat en tres parts: cobraments i pagaments de pressupost; operacions extrapressupostàries, i saldo o existència de tresoreria.

d) Gestió comptable del patrimoni, referida als béns del patrimoni en començar l'exercici, a les adquisicions i alienacions que es realitzin durant el seu decurs i a la situació patrimonial existent en acabar el període, com a resultat de la qual es forma el compte de patrimoni.

e) Gestió comptable de l'endeutament, referida a la situació de l'endeutament al principi i al final de l'exercici, com a resultat de la qual es forma el compte d'endeutament.

2. Els anteriors comptes especials s'apleguen i refonen en els comptes generals, dels quals se n'elaborarà tres cada any: el de l'Administració general; el de les entitats parapúbliques o de dret públic, tot diferenciant les de caràcter administratiu de les de caràcter comercial, industrial, financer o anàleg, i el de les

societats públiques participades per l'administració general.

Article 49

Informació de la comptabilitat

El ministre de Finances ha de trametre al Consell General, trimestralment i dintre del trimestre següent, una memòria explicativa de l'execució del pressupost de l'Administració general i de les seves modificacions, així com els moviments i la situació de la tresoreria. La mateixa comesa han de realitzar els directors de les entitats parapúbliques o de dret públic respecte als pressupostos respectius.

Capítol VI. Endeutament

Article 50

Definició i modalitats

1. Els cabals manlevats per l'Administració general i les entitats parapúbliques o de dret públic constitueixen l'endeutament públic.

2. L'endeutament públic comprèn:

- a) Emprèstit, mitjançant l'emissió de deute públic.
- b) Contractació de préstecs, línies de crèdit i operacions financeres amb bancs i caixes d'estalvi, amb radicació tant a Andorra com a l'estranger.
- c) Operacions de tresoreria.
- d) Conversió o substitució, total o parcial, d'operacions preexistents.

Article 51

Destinació

Els ingressos derivats de l'endeutament s'han de destinar, com a norma general, al finançament d'inversions reals i, si és el cas, de transferències de capital. Nogensmenys aquests ingressos es poden destinar al finançament de despeses corrents en els supòsits següents:

- a) Operacions de tresoreria.
- b) Préstec l'import del qual serveixi per cobrir el romanent negatiu de tresoreria resultant de la liquidació del pressupost.
- c) Lliurament de lletres de canvi, pagars i documents similars.

Article 52*Emprèstits, préstecs, línies de crèdit i operacions financeres*

1. L'emissió de deute públic i la contractació de préstecs, les línies de crèdit i les operacions financeres han de ser autoritzades pel Consell General en aprovar la llei anual del pressupost general o les lleis de crèdit extraordinari o de suplement de crèdit.

2. El Consell General determina el règim i el límit màxim d'aquestes modalitats d'endeutament per a l'exercici i el Govern en gestiona les característiques concretes.

Article 53*Operacions de tresoreria*

1. La llei anual del pressupost general determina l'endeutament màxim per fer front a necessitats de tresoreria durant l'exercici corresponent.

2. Dins del límit assenyalat el Govern, a proposta del ministre de Finances, pot emetre deute i contreure préstecs, línies de crèdit i operacions financeres, tot a curt termini, per finançar provisionalment les diferències de venciment entre els drets i les obligacions durant l'exercici.

Article 54*Conversió o substitució total o parcial d'operacions preexistents*

La conversió o la substitució, total o parcial, d'endeutament preexistent han de complir els requisits següents:

- a) Ser voluntàries per als tenidors del deute o els prestadors actuals, de manera que si aquests no accepten la conversió o la substitució el Govern ha d'amortitzar els capitals corresponents segons l'establert per al préstec, l'emprèstit, la línia de crèdit o l'operació financera.
- b) L'anualitat de l'endeutament convertit o substituït per amortitzacions, interessos i comissions financeres no pot excedir la suma de les anualitats de les operacions preexistents.

Capítol VII. Tresoreria**Article 55***Composició*

1. Constitueixen el tresor públic els actius monetaris i financers del Tribunal Constitucional, Consell General, Administració general i entitats parapúbliques o de dret públic.

2. Els recursos monetaris i financers del tresor i les variacions que experimentin estan subjectes a fiscalització i han de ser enregistrats segons les normes de la comptabilitat pública.

Article 56*Organització i funcions*

1. L'organització del tresor públic correspon al Govern, a proposta del ministre de Finances. Això no obstant, el Tribunal Constitucional i el Consell General disposen de llurs tresoreries pròpies, bé que coordinades amb el Ministeri de Finances.

2. Dintre l'organització aprovada pel Govern cada entitat parapública o de dret públic ha d'establir el règim de la seva tresoreria d'una forma coordinada amb l'Administració general.

3. Són funcions encomanades al tresor públic:

- a) Recaptar els ingressos i pagar les obligacions de les finances públiques.
- b) Centralitzar comptablement tots els cabals i valors generats per operacions pressupostàries i extrapressupostàries, sense perjudici de l'existència material de caixes auxiliars.
- c) Les restants que derivin de les esmentades en els paràgrafs anteriors o que s'hi relacionin.

4. Les funcions del tresor públic poden ser realitzades a través de l'Institut Nacional Andorrà de Finances o d'entitats de crèdit i estalvi si així ho acorda el Consell General a proposta del Govern.

Capítol VIII. Responsabilitats**Article 57***Classes de responsabilitat*

1. Les accions i les omissions, tant intencionades com culposes, que ocasionen, directament o indirecta, perjudici

econòmic a les finances públiques determinen l'exigència de responsabilitat civil, penal i administrativa, segons els casos.

2. La responsabilitat civil consisteix en el deure d'indemnitzar les finances públiques per raó dels danys i els perjudicis produïts per les accions o les omissions.

3. La responsabilitat penal deriva de la comissió de delictes majors o menors o de contravencions tipificades en el Codi Penal i en perjudici de les finances públiques. La responsabilitat penal comporta sempre la civil.

4. La responsabilitat administrativa neix de la realització, per part de les persones al servei de les administracions públiques, d'accions o omissions tipificades com a faltes en les normes reguladores de la funció pública i, especialment, en els capítols V i VI del Codi de l'Administració.

5. S'exclouen del present capítol les infraccions tributàries regulades en altres lleis, sense perjudici, si és el cas, d'exigència de responsabilitat penal si, en ocasió de la infracció tributària, es comet un delictes major o menor o contravenció tipificats en el Codi penal.

6. La responsabilitat en els supòsits de concurrència de responsables és mancomunada, llevat dels casos d'engany o frau, en què és solidària.

Article 58*Accions i omissions productores d'especial responsabilitat civil i administrativa*

Són accions i omissions que suposen especial responsabilitat civil i administrativa envers les finances públiques:

- a) El descobert de comptes o la malversació que afecti l'haver de les finances públiques.
- b) L'incompliment, per part de càrrecs polítics o de personal funcionari o contractat, de les normes reguladores de la gestió, la inspecció, la recaptació i l'ingrés en la tresoreria del producte de drets econòmics de les finances públiques.
- c) L'autorització, el compromís o la liquidació de despeses i l'ordenació o la realització de pagaments sense crè-

dit pressupostari o amb crèdit insuficient, o infringint d'alguna manera les normes reguladores dels procediments administratius d'ordenació de despeses i de pagaments.

d) La provocació de pagaments indeguts.

e) La manca de justificació, en els terminis establerts, dels fons de les finances públiques.

f) La inobservança, per part de l'interventor general o dels interventors delegats, mitjançant dol, culpa, negligència o ignorància inexcusable, del deure de salvar llur actuació en l'expedient respecte amb observació escrita sobre la il·legalitat o la impropriedat de l'objecte de la fiscalització.

g) Qualsevol altres actes o omissions que suposin incompliment de les normes d'aquesta Llei i de les disposicions que la reglamenten o la despleguen.

Article 59

Expedient de responsabilitat

1. La responsabilitat derivada de les accions i les omissions a què es refereix l'article anterior i el Codi de l'Administració s'ha de dilucidar o aclarir mitjançant expedient administratiu, tramitat sempre amb audiència dels interessats i d'acord amb les normes del Codi de l'Administració.

2. L'acord d'incoació i la resolució de l'expedient administratiu, així com el nomenament d'instructor, correspon al Govern, si la persona és funcionària o contractada d'entitat parapública o de dret públic; al ministre de Finances, si la persona és funcionària o contractada de l'Administració general, i a l'òrgan que determini el Consell de comú, respecte al personal al servei dels comuns.

Article 60

Danys i perjudicis

1. La resolució de l'expedient administratiu, àdhuc en els casos en què constitueix tràmit previ a l'exigència de responsabilitat penal, s'ha de pronunciar sobre els danys i els perjudicis causats a les finances públiques, i els responsables tenen l'obligació d'indemnitzar en els termes establerts en el Codi de l'Administració.

2. Les resolucions d'expedients administratius poden ser objecte de recurs.

Disposició addicional primera

Pla general de comptabilitat pública

S'autoritza el Govern perquè estableixi un pla general de comptabilitat pública i aprovi les mesures necessàries per tal que totes les entitats de l'Administració ajustin la respectiva comptabilitat a l'esmentat pla general.

Disposició addicional segona

Aplicació de la present Llei a l'ordenament financer dels comuns

Els comuns adaptaran la seva comptabilitat pública al règim general establert en aquesta Llei, procedint al desenvolupament específic que millor s'escaigui a la seva missió mitjançant la consegüent ordinació pressupostària i financera.

Disposició addicional tercera

Aplicació de la present Llei a l'ordenament financer de les entitats parapúbliques o de dret públic

Les entitats parapúbliques o de dret públic, han de presentar una proposta d'adaptació de llur legislació específica a la present Llei, salvat en allò en que la singularitat de cada entitat no requereixi una regulació diferent.

Disposició transitòria primera

Els comuns en el termini de 12 mesos a comptar des de l'entrada en vigor de la present Llei, hauran d'adaptar de manera homogènia llurs ordenaments a la mateixa i crearan les figures escaients per tal de garantir les funcions de control previstes en aquesta Llei.

Tanmateix, per a l'elaboració dels projectes de pressupost comunals per a l'exercici del 1998 i en cas de que no estiguin aprovats els ordenaments esmentats en el paràgraf anterior, els comuns s'hauran d'ajustar al següent procediment:

1. El ple del Consell del Comú discuteix i aprova el Projecte de Pressupost.

2. El Projecte de pressupost comunal conté la proposta de text articulat del Decret pressupostari i els estats d'ingressos i despeses que s'ajustaran a la classi-

ficació econòmica definida en l'article 18 d'aquesta Llei.

3. Amb la presentació del Projecte de pressupost també s'hi adjuntarà la documentació següent:

Una memòria explicativa que justifiqui les variacions més importants respecte al pressupost anterior i especialment si és el cas, la necessitat de nou endeutament, tot especificant-ne les característiques i modalitats.

Qualsevol altra informació que s'estimi convenient

Disposició transitòria segona

Tots els fets, els actes o els procediments que es trobin en curs de realització el dia d'entrada en vigor de la present Llei es regeixen per la legislació anterior. S'exceptuen les normes de la present Llei relatives a prescripció i a sancions en tot allò que sigui més favorable als administrats.

Disposició derogatòria única

Queden derogades la Llei general de les finances públiques, aprovada pel Consell General el 2 de desembre de 1983 i, en general, les normes amb rang de llei o inferior que s'oposen al contingut de la present Llei.

Disposició final única

La present Llei entrarà en vigor el dia de la seva publicació en el Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Casa de la Vall, 19 de desembre de 1996

Josep Dallerès Codina
Síndic General

Nosaltres els Coprínceps la sancionem i promulguem i n'ordenem la publicació en el Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Jacques Chirac
President de la
República Francesa
Copríncep d'Andorra

Joan Martí Alanís
Bisbe d'Urgell
Copríncep d'Andorra